

Fuglene i Tarup/Davinde grusgrave 2025

af Per Rasmussen



Blishøne. Den mest almindelige vandfugl i grusgravene.

Foto: Leif Sørensen

Årets gennemgang af udvalgte ynglefugle i grusgravene som ejes af Tarup/Davinde IS.

Området er underopdelt efter den inddeling som bruges af Dansk Ornitologisk Forening i Dofbasen. Hvis man klikker på linket under lokalitetsnavnet vil man komme til Dofbasen, hvor man også kan se hvad der er set på den pågældende lokalitet gennem årene.

Bemærk i øvrigt at Dofbase-lokaliteterne dækker både arealer der er ejet af Tarup/Davinde IS og private lodsejere. Det er kun fuglene på de offentligt ejede arealer der er optalt.

Vandstanden er i år markant højere i en del af søerne end forrige år. Det er uvist hvad det skyldes, men det har i hvert fald gjort at den østlige ø i Langager Sø igen er blevet en ø, og måger og ternere har kunne benytte den til at yngle.

De vigtigste overskrifter for årets ynglesæson.

Hættemågerne er igen blevet optalt af Mads Syndergaard med drone. Resultatet blev skuffende kun **2415** ynglepar, hvilket er en tilbagegang fra sidste år på **24%**! Her blev der talt **3189** ynglepar. Kolonien i Glissholm sø ved Hollufgård blev også talt og her var der **447** ynglepar, hvilket var en tilbagegang på hele **40%**!

Hvad tilbagegangen skyldes er uvis, og det ser ikke ud til at de manglende par har ynglet andre steder på Fyn i stedet.

Sorthovedet måge. **2 par** gjorde yngleforsøg i hættemågekolonien i Birkum sø. Kun det ene par fik succes, med mindst 1 flyvefærdig unge.

Sorthalset lappedykker. Op til **20 fugle** sås omkring mågekolonien, men det ser ikke ud til at de har forsøgt at yngle. Det pilekrat i forbindelse med mågekolonien, hvor de har ynglet er forsvundet, og tilsyneladende har der ikke været andre steder de kunne bruge.

Fjordterne. Kun **8 par** i år. 5 par på øen i Store Ibjergsø og 3 på den østlige ø i Langager sø.

Lille præstekrave. **1 par** gjorde yngleforsøg i området ved Davinde sø, men der blev ikke observeret unger.

Isfugl. **1-3 ynglepar**. Der er ikke fundet reder i år, men nyudfløjne unger er set. Der er sandsynligvis 1 par ved Phønix-grunden. 1 par ved Birkum sø og 1 par i Tarup grusgrave.

Hvinand. Der er som sædvanlig set en del par med parringsadfærd, men da der ikke er set ællinger er det uvist om de har ynglet i grusgravene i år.

Observationer af spændende fugle i grusgravene i 2025

Den sjældne *Aftenfalk* blev set i grusgravene ved Davinde fra d 17.-20. maj. Det blev lidt af et tilløbsstykke, hvor mange fuglekiggere og fotografer lagde vejen forbi for at se den flotte falk.

Sølvhejren er en art i stor fremgang, og kunne i 2025 opleves med op til 6 fugle i Birkum grusgravene. Vi venter stadig på det første fynske ynglepar af arten.

Nilgås er set med op til 3 fugle. Arten er, som navnet antyder, oprindelig hjemmehørende i Afrika, og er blevet indført til Europa i det 20. århundrede. Den er opført på invasivlisten, men det er omdiskuteret om det virkelig er en problemart. Nilgåsen yngler gerne i grusgrave, så det kan blive interessant og se om de evt vil forsøge at yngle i 2026.

Ynglefugle i grusgravene

Grusgrave ved Davinde

(<https://dofbasen.dk/poplok.php?loknr=461812>)

Toppet Lappedykker: 7 ynglepar

Gråstrubet Lappedykker: 2 ynglepar

Lille Lappedykker: 1 ynglepar

Knopsvane: 4 ynglepar

Grågås: 4 ynglepar

Blishøne: 15 ynglepar

Lille Præstekrave: 1 ynglepar

Strandskade: 1 ynglepar

Isfugl: 0-1 ynglepar

Rørsanger: 8 ynglepar

Kørsanger: 1 ynglepar

Rørspurv: 6 ynglepar

Nattergal: 4 ynglepar

Grusgrave ved Kappendrup

(<https://dofbasen.dk/poplok.php?loknr=497412>)

Gråstrubet Lappedykker: 2 ynglepar

Toppet Lappedykker: 2 ynglepar

Blishøne: 4 ynglepar

Knopsvane: 1 ynglepar

Grågås: 3 ynglepar

Grusgrave ved Birkum

(<https://dofbasen.dk/poplok.php?loknr=461813>)

Toppet Lappedykker: 6 ynglepar

Gråstrubet Lappedykker: 2 ynglepar

Lille Lappedykker: 2-3 ynglepar

Sorthalset Lappedykker: 0 ynglepar

Grågås: 10 ynglepar.

Knopsvane: 3 ynglepar

Gråand: 1 ynglepar

Troldand: 2 ynglepar

Blishøne: 18 ynglepar

Grønbenet Rørhøne: 1-2 ynglepar

Hættemåge: 2415 par fordelt på tre øer

Sorthovedet Måge: 1-2 ynglepar

Fjordterne: 3 ynglepar

Strandskade: 1 ynglepar

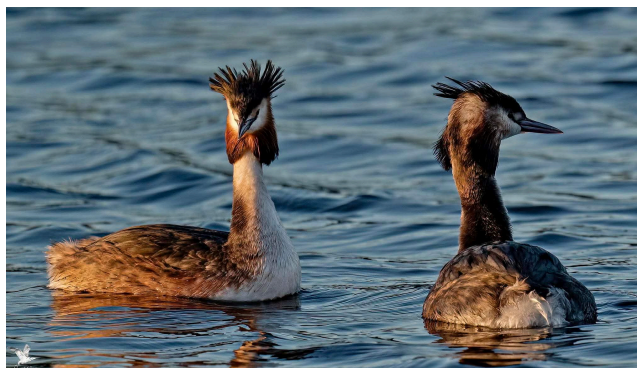
Isfugl: 0-1 ynglepar

Rørsanger: 6-7 ynglepar

Kærsanger: 1 ynglepar

Nattergal: 2 ynglepar

Rørspurv: 4-5 ynglepar



Toppet lappedykker. Foto: Leif Sørensen

Tarup Grusgrave

(<https://dofbasen.dk/poplok.php?loknr=497313>)

Lille Lappedykker: 1-2 ynglepar

Toppet Lappedykker: 9 ynglepar

Gråstrubet Lappedykker: 3 ynglepar

Grågås: 15 ynglepar

Knopsvane: 2 ynglepar

Troldand: 1 ynglepar

Blishøne: 21 ynglepar

Grønbenet Rørhøne: 2-3 ynglepar

Strandskade: 1 ynglepar

Isfugl: 0-1 ynglepar

Fjordterne: 5 ynglepar

Nattergal: 1 ynglepar

Kørsanger: 3 ynglepar

Rørsanger: 10-15 ynglepar

Rørspurv: 6-10 ynglepar

Grusgrave nord for Ibjerg (Sdr. Næraå)

<https://dofbasen.dk/poplok.php?loknr=497314>

Toppet Lappedykker: 1 ynglepar

Gråstrubet Lappedykker: 2 ynglepar

Knopsvane: 1 ynglepar

Grågås: 4 ynglepar

Blishøne: 3 ynglepar

Rørsanger: 1 ynglepar

Samlet bestandsvurdering af udvalgte fuglearter i grusgravene

<i>Lille Lappedykker:</i> 4-6 ynglepar <i>Toppet Lappedykker:</i> 25 ynglepar <i>Gråstrubet Lappedykker:</i> 11 ynglepar <i>Sorthalset Lappedykker:</i> 0 ynglepar <i>Grågås:</i> 36 ynglepar <i>Knopsvane:</i> 11 ynglepar <i>Gråand:</i> 1 ynglepar <i>Troldand:</i> 3 ynglepar <i>Hvinand:</i> 0 ynglepar <i>Blishøne:</i> 61 ynglepar <i>Grønbenet Rørhøne:</i> 3-5 ynglepar <i>Strandskade:</i> 3 ynglepar <i>Lille Præstekrave:</i> 1 ynglepar <i>Vibe:</i> 0 ynglepar	<i>Isfugl:</i> 1-3 ynglepar <i>Fjordterne:</i> 8 ynglepar <i>Hættemåge:</i> 2415 ynglepar <i>Sorthovedet Måge:</i> 1-2 ynglepar <i>Fiskehejre:</i> 0 ynglepar <i>Engpiber:</i> Ikke optalt i år. <i>Nattergal:</i> 7 ynglepar <i>Kærsanger:</i> 5 ynglepar <i>Rørsanger:</i> 25-27 ynglepar <i>Rørspurv:</i> 16-21 ynglepar
---	--

Bemærk at for småfuglenes vedkommende er syngende hanner sat lig med antal ynglepar



Aftenfalk. Foto: Leif Sørensen



*Billedet, som er taget i 1961 viser grusgravene ved Phønix-grunden tage form.
Vejkrydset nederst i billedet er hvor Kors-ager vej og Udlodsgyden møder Ørbækvej.
Området bliver for altid ændret fra landbrugsland til rekreativ natur.*